

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 906/2021
31.03.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Весне Субић, чланова већа, у парници тужиоца малолетног АА из ..., кога заступа мајка ББ из ..., чији су пуномоћници Јован Станојчић и Владислав Малетић, адвокати из ..., против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Никола Столић, адвокат из ..., ради заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2. 430/20 од 12.11.2020. године, у седници од 31.03.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2. 430/20 од 12.11.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Руми П2. 54/20 од 03.09.2020. године, ставом првим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев за утврђење да је тужилац претрпео насиље у породици од стране туженог дана ...2019. године на начин описан изреком, и одбијен је захтев за одређивање мера заштите од насиља у породици наведених овим делом изреке. Ставом другим изреке законска заступница малолетног тужиоца је обавезана да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 160.500,00 динара. Ставом трећим изреке одбијен је предлог за одређивање привремене мере.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2. 430/20 од 12.11.2020. године, ставом првим изреке делимично је одбијена је жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда у делу којим је одлучено о тужбеном захтеву. Преиначена је одлука о трошковима поступка тако што је туженом досуђен износ од 141.000,00 динара. Ставом другим изреке одбијени су захтеви парничних странака за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против другостепене пресуде, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешене примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. важећег Закона о парничном поступку - ЗПП и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се одређено не указује на битне повреде поступка из члана 407. став 1. ЗПП због којих се ревизија може поднети.

Према утврђеном чињеничном стању, брак туженог и законске заступнице малолетног тужиоца разведен је првеноснажном пресудом од ...2016. године, којом је самостално вршење родитељског права поверено мајци и уређен је начин одржавања личних односа детета са оцем. Малолетни тужилац рођен је ...2014. године. Критичном приликом дана ...2019. године тужени је преузео дете од законске заступнице и довео га својој кући, у којој заједно са њим живе његови родитељи и брат. Тог дана тужени је са дететом отишао на њиву, а током ноћи је са њим преспавао у кући која се налази на суседној парцели у односу на родитељску кућу. Тужени је наредног дана отишао на посао, а о детету су бринули његови родитељи до поподневних часова. Дете је време проводило са дедом у шетњи и игрању у парку, а затим и у дворишту, где је прескакао дрвену ограду и возио бицикл у пратњи стрица. Након што је тужени предао дете мајци, она је уочила оток у пределу гениталија, и дете се жалило на болове, па је након прегледа у дому здравља дете упућено на преглед на Институт за здравствену заштиту деце и омладине Војводине, где је прегледан наредног дана и утврђено да је задобио повреду у виду отока и крвног подлива у пределу гениталија, те да није дошло до трајног или знатног нарушења функција тог дела тела и да се ради о лакој телесној повреди. Решењем Основног суда у Руми од 23.10.2019. године усвојен је предлог ОЈТ Рума за продужење хитне мере заштите којом је наложено туженом да не контактира са дететом. Туженом је одређен притвор решењем тог суда од 23.10.2019. године, а притвор је укинут решењем од 30.10.2019. године након чега је донето решење о обустави истраге за кривично дело насиља у породици због недостатка доказа да је тужени извршио наведено кривично дело према малолетном тужиоцу. Према налазу и мишљењу судског вештака медицинске струке, приликом повређивања детета употребљена је сила лаког интензитета која је деловала локално само на кожу гениталија, с тим што се вештак изјаснио да су прескакање ограде и вожња бицикла знатно подеснији механизам за настанак те врсте повреде него што је то ударац варјачом, како је у тужби тврдила законска заступница детета. Такође, код детета приликом прегледа нису утврђени знаци механичког повређивања у околним пределима тела. Према налазу и мишљењу психолога, утврђено је да је дете прихватало сарадњу, али да је о спорном догађају дало опис који је нејасан, конфузан и контрадикторан. Дете је изражавало позитиван став према оба родитеља, и уочена је идентификација са очевом фигуром. Дете је уредног интелектуалног развоја у складу са узрастом, а нејасан опис критичног догађаја проузрокован је очигледном преплављеношћу мишљења детета емоцијама које осећа према родитељима. Из налаза и мишљења психолога у делу који се односи на разговор са туженим, произилази да је он веома емотивно везан за сина, да не поседује особине које би се могле оценити психопатолошким, иако је наглашена агресивна црта личности. Према изјашњењу Центра за социјални рад општине Рума од 04.06.2020. године, из налаза судског вештака и психолога не може се закључити да је над малолетним тужиоцем извршено насиље од стране оца, али се може евентуално говорити о пропуштеном константном надзору над дететом у периоду када је боравио код оца, с обзиром да су прескакање ограде и вожња бициклом подесни за настанак повреде. Након критичног догађаја, виђење детета и оца и даље се одвијало уобичајено према пресуди којом је уређено одржавање личних односа. Закључак ове установе је да није примерено и сврсисходно изрицање мере заштите од насиља у породици уколико се утврди да отац није вршио

насиље. Против туженог више није било нових пријава везаних за насиље над дететом. Правноснажном пресудом Основног суда у Руми од 25.12.2019. године тужени је оглашен кривим због кривичног дела недавање издржавања, а осуђен је и због кривичног дела насиља у породици извршеног ...2018. године према бившој супрузи.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно је у нижестепеним пресудама примењено материјално право када је одбијен тужбени захтев за утврђење да је тужени критичном приликом извршио насиље у породици и да се одреде мере заштите од насиља у породици.

По оцени Врховног касационог суда, правилан је закључак нижестепених судова да у поступку није доказано да је тужени над малолетним тужиоцем критичном приликом извршио насиље у породици у смислу члана 197. став 1. Породичног закона, односно да је испољавао понашање које би угрозило дететов телесни интегритет, душевно здравље или спокојство. Из налаза и мишљења судског вештака медицинске струке и психолога, који су потврђени изјашњењем Центра за социјални рад општине Рума од 04.06.2020. године, произилази да је малолетни дечак емотивно везан за оба родитеља, да се идентификује са оцем и да је до нејасних и контрадикторних одговора на питања о критичном договору дошло услед узраста детета и његовог инструктирања од стране родитеља, као последице конфликтних односа бивших супружника. Код малолетног детета није утврђено постојање негативних емоција у односу на оца, који нема психопатолошких поремећаја и привржен је детету. Овакве закључке потврђује и то што се након критичног догађаја виђање детета и оца одвија уобичајено и да више није било нових пријава везаних за насиље оца над дететом. С обзиром на наведено, правилан је закључак нижестепених судова да није било законских услова за одређивање мера заштите од насиља у породици у смислу члана 198. Породичног закона.

Супротно ревизијским наводима, у нижестепеним пресудама детаљно су анализиране чињенице о критичном догађају дана ...2019. године, и утврђене битне чињенице на основу исказа туженог, али и његових родитеља, који су у сагласности са налазом и мишљењем вештака, који се изјаснио на околности могућег механизма повређивања малолетног тужиоца и навео да је подеснији начин изазивања таквих повреда прескакање ограде и вожња бицикла. Налазом и исказима психолога објашњени су разлози дететових конфузних и противречних одговора о догађајима критичном приликом, па се не може прихватити тврдња ревизије да је до повређивања детета дошло управо на начин описан у тужби. То што тужени критичном приликом није на адекватан начин водио бригу о детету, односно што му је било допуштено да прескаче ограду и вози бицикл, не доводи до одговорности туженог за насиље у породици у смислу чл. 197. и 198. Породичног закона.

Неосновано се ревизијом указује на пропусте надлежног центра за социјални рад, односно да је стручну одлуку препустио на мишљење суду, јер су вештачење вршили и судски вештак медицинске струке и психолог, те да је центар за социјални рад дао изјашњење и закључак у конкретном случају.

Наводима ревизије којима се истиче да су у пресудама из налаза вештака били изведени погрешни закључци о критичном догађају, да није са сигурношћу утврђено на који начин је дошло до повреде детета и да није на адекватан начин узета у обзир дететова повреда, нису од значаја за доношење другачије одлуке, јер не доводе у

сумњу чињенично стање које је правилно утврђено. То што је тужени кривичном пресудом правноснажно осуђен због насиља над бившом супругом такође није од значаја на правилност пресуђења.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа-судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић